

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

*“Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή,
παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή!”*

Ρήγας Φεραίος

Με αυτά τα λόγια καραγμένα μέσα τους, οι επαναστάτες του 1821, ρίχτηκαν στη φωτιά της μάχης, ξέροντας ότι αξίζει χίλιες φορές να πεθαίνει κανείς όρθιος, λεύτερος, παρά να ζει σκυφτός, παραδομένος.

Η επανάσταση όμως του 1821 δεν ξεκίνησε το... 1821! Ούτε ξέσπασε τυχαία! Χρειάστηκε πολύς κόπος, οργάνωση και προετοιμασία από μια ομάδα ορκισμένων επαναστατών: τη Φιλική Εταιρία. Οι περισσότεροι από αυτούς ήταν έμποροι και καπεταναίοι. Ήταν η αστική τάξη, που αποκτούσε σιγά – σιγά δύναμη και πλούτη... αλλά έβλεπαν πως χωρίς τους Οθωμανούς θα μπορούσαν να κερδίσουν πολύ περισσότερα.

Αυτοί μπήκαν μπροστά, ξεσήκωσαν τη φτωχολογιά κι έκαναν πέρα τους παπάδες και τους αρχόντους, που δεν έβλεπαν όλοι με καλό μάτι την Επανάσταση. Βλέπετε, υπήρχαν και κάποιοι, που τα πήγαιναν μια χαρά με τους Οθωμανούς κατακτητές και μαζί ξεζούμιζαν τον λαό. Η Επανάσταση γι' αυτούς ήταν ανακατωσούρα, αφού κινδύνευαν τα προνόμιά τους.

Όμως, οι ιδέες της ελευθερίας, της ισότητας και της δικαιοσύνης που φύτεψε στις καρδιές όλων των λαών η Γαλλική Επανάσταση, λίγα χρόνια νωρίτερα, δεν μπορούσαν να σβήσουν από καμιά δύναμη, «επίγεια» ή «επουράνια».

Έτσι, ξέσπασε η Επανάσταση στο Μοριά, στη Ρούμελη, στα νησιά, παντού. Χιλιάδες απλοί άνθρωποι, αγρότες, τεχνίτες και άλλοι, άφησαν τα εργαλεία της δουλειάς τους και πήραν τα όπλα, ενάντια σε μια αυτοκρατορία, που, αν και σε παρακμή, ήταν ακόμα ισχυρός αντίπαλος. Όμως, ένας λαός αποφασισμένος, ένας λαός επαναστάτης, δεν έχει να φοβάται κανέναν αντίπαλο, όσο μεγάλος και φοβερός μπορεί να μοιάζει!

Έτσι, έπειτα από 9 χρόνια σκληρών μαχών, στη στεριά και τη θάλασσα, ιδρύθηκε το πρώτο ελληνικό κράτος. Οι ξένοι δυνάστες διώχθηκαν από -ένα μικρό ακόμη κομμάτι- της σημερινής Ελλάδας. Οι ντόπιοι δυνάστες, ωστόσο, παρέμειναν.

Σήμερα, τόσα χρόνια μετά, πολλά μπορεί να άλλαξαν. Ο λαός, όμως, συνεχίζει να καταδυναστεύεται από τους λίγους, τους σύγχρονους «αρχόντους», που πλουτίζουν σε βάρος του... μέχρι να τους διώξουν κι αυτούς οι δικές μας επαναστάσεις!

Ο χάρτης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας το 1801. Στα εδάφη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας κατοικούσαν πολλοί λαοί, που με τον καιρό κέρδισαν κι εκείνοι την ανεξαρτησία τους.

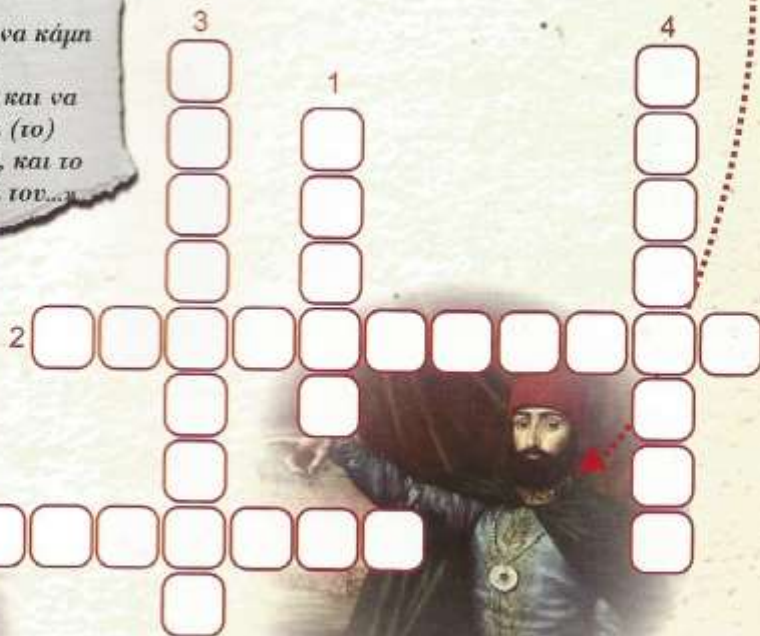
Μπορείς να εντοπίσεις κάποιους από αυτούς στον χάρτη;

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

- 1) Από τους πρώτους που κάλεσαν τους λαούς των Βαλκανίων σε ένοπλο αγώνα κατά της τυραννίας. Στον ίδιο ανήκουν και τα λόγια στο παρακάτω πλαίσιο.
- 2) Πώς λέγονταν οι Έλληνες άρχοντες της εποχής; Τέτοιος ήταν και ο κύριος της εικόνας... (ενικός αριθμός)
- 3) Στην εικόνα απεικονίζεται ο Μαχμούτ Β' που ήταν ..... της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας την εποχή της Επανάστασης.
- 4) Όλα τα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας η επίσημη ..... ήταν υπεύθυνη για τη διατήρηση της «τάξης» στους χριστιανούς υπηκόους του Σουλτάνου. Πολλοί όμως απλοί παπάδες στήριξαν και μετείχαν στην Επανάσταση.
- 5) Τι δουλειά έκαναν πολλοί από τους πλούσιους Έλληνες που στήριξαν την Επανάσταση;

«Όταν η Διοίκηση βιάζει, αθετεί, καταφρονεί τα δίκαια του βασιού...το να κάμψι τότε ο βασιός ή κάθε μέρος του βασιού επανάστασιν, να αρπάξη τα όρματα και να τιμωρήσιν τους τυράντους του, είναι (το) ηθέον ιερόν από όλα τα δικάιά του, και το ηθέον αιμαίτιο από όλα τα χρέη του...»

Αντίστροφος: 1. ΠΗΛΑΞ 2. ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΙΣΗΣ 3. ΣΟΝΤΑΝΟΣ 4. ΕΚΚΑΝΔΙΑ 5. ΕΜΠΟΡΟΙ